

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
Redactie : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne

9de jaargang — nr. 50 (2)
maart — april 1978

VERENIGDE NATIES ERKENNEN EIGEN TAALPROBLEMEN

Op de dagorde van de 32ste sessie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd, waarschijnlijk voor het eerst in de geschiedenis, de hele talenproblematiek van de VN geplaatst. Samen met de begroting 1978/1979 publiceerde de Gemeenschappelijke Onderzoeksgroep van de VN-familie het document "Verslag over de gevolgen van supplementaire talen in het VN-systeem" (A/32/237, 1977-10-11). Het rapport beslaat 66 bladzijden.

Pleidooi voor discriminatie

Over het algemeen kan men vaststellen dat de besluiten van de onderzoeksgroep passief zijn. Volgens hen zijn "vertaaldiensten een essentieel deel van de werking van het VN-systeem door het ontbreken van een algemeen aanvaarde wereldtaal". En zij bevelen aan dat de staten geen invoering van nieuwe talen meer zouden voorstellen; dat, als er toch een uitbreiding moet komen, dat zou gebeuren op een selectieve basis (d.w.z. vertaling slechts in bepaalde vergaderingen en in bepaalde talen); dat staten die nieuwe vertaaldiensten aanvragen zelf voor de kosten moeten instaan; dat de diensten moeten worden vereenvoudigd, enz. Alle voorstellen dienen om de kosten te drukken. De werkgroep vergat echter dat ze alle indruisen tegen artikel 2 en 19 van de "Universele Verklaring van de Mensenrechten".

IJdele hoop op "moderne technieken"

Omdat ze geen wondermiddeltje heeft gevonden, vestigt de werkgroep haar hoop op de technische evolutie. Zij vermeldt o.a. de Unesco-conferentie in Nairobi. Hier ging men van de idee uit dat vertalers en tolken langs satellieten kunnen werken voor conferenties waar ook ter wereld. Wat er moet gebeuren als er op een bepaald ogenblik geen satelliet ter beschikking staat, wordt niet vermeld. Het wordt stilaan tijd dat de Verenigde Naties zouden inzien dat het aanvaarden van een wereldtaal gewoon een kwestie van gezond verstand is.

UN kaj Ni, nr. 8

Dit is het 50ste nummer van Esperanto-Panorama ! Meer hierover op blz. 3.

Wij danken...

Steunabonnementen 1978 (vervolg)

J.A. Bastiaanse, Hoogerheide
K. Mols, Borgerhout
A. Simoens, Oostende
J. Symoens, Vosselaar
C. Glady, Brussel
C. Breugelmans, Hove
S. Geyvaert, Mortsel
Y. Velghe, Gent
G. Leibovitche, Antwerpen
A. Orsolini, Charleroi
Mw. Timmerman, Hove
Mw. Thornburn, Borgerhout
H. Boljau, Antwerpen
P. Thaey, Mortsel
J. van de Vijver, Borgerhout
M. Naster, Mechelen
F. Vandenhoudt, Molenstede
E. Van den Bergh, Begijnendijk
M. Seels, Merksem
C. Janssens, Hamme
J. Fleerackers, Mortsel
F. van Dooren, Antwerpen
H. Demeersman, Eggenstein (D)
R. Budts, Gent
F. Peeters, Antwerpen
S. Pauwels, Melsele
M. Waterinckx, Aalst
F. de Meester, Schoten
M. Storms, Antwerpen
T. Boersma, de Hoeve
F. Meyer, Brussel
A. Degryse, Roeselare
R. Iserentant, Brugge
A. Donies, Londerzeel
L. Moons, Bonheiden
S. Duyver, Beauvoorde
K. de Puysselinck, Antwerpen
Mw. Huybrechts, Kalmthout
Mw. Rodolf-Bresseleers, Berchem
A. Blontrock, Brussel
O. Nyssen, Berchem
W. Posthuma, Västerås Zweden
Mw. I. Dijkhoff-Lenze, den Haag

Knip een boek uit je krant !

Weldra zal de heer C. Soulljee uit Nijmegen een boek van ons krijgen. Daarover heeft het lot beslist. Ook U kan een volgende keer winnaar zijn. Zend ons knipseltjes over Esperanto, taal- of etnische problematiek, en vermeld naam van het tijdschrift, datum en natuurlijk uw naam en adres.

Wij hebben ze nooit geteld...

Wij hebben ze nooit geteld, het aantal medewerkers van Esperanto-Panorama. Maar het zijn er heel wat. Eerst heb je de tientallen, misschien wel honderd, plaatselijke medewerkers, in Vlaanderen en in Nederland én in het buitenland die ons geregeld alle soort informatie toezenden. Dan zijn er de meer dan tweeduizend lezers, u meneer en u mevrouw, die ons interessante knipsels uit binnen- en buitenlandse kranten zenden en zo een van de belangrijkste rubrieken van „Esperanto-Panorama" samenstellen. En dan is er de Belgische Esperantofederatie en het Esperanto-Centrum Nederland die ons moreel én financieel steunen als nooit tevoren. En de honderden donateurs of steunende leden. En onze penningmeesters. En de acht medewerkers van het Esperanto-Centrum Antwerpen die voor administratie, zetwerk en lay-out zorgen.

Aan allen ter gelegenheid van dit 50ste nummer mijn warmste dank !

Paul Peeraerts, hoofdredacteur
Lid van de Vereniging van Vlaamse Journalisten van de Periodieke Pers

ESPERANTO-PANORAMA

Onder auspiciën van de Belgische Esperantofederatie en het Esperanto-Centrum Nederland • **Abonnementen** : voor de leden van B.E.F. gratis. Voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 *f* in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 *f* • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 20 fr. of 1,50 *f* per regel, minimum 100 fr. of 7,50 *f*. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeester** voor België : de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82; voor Nederland het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975 • **Redacteur en verantwoordelijke uitgever** : Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • **Teksten en advertenties** voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • **Overname van artikels** is vrij, mits een presentexemplaar wordt opgezonden.

BELGISCH SENATOR GROET ESPERANTO-PANORAMA

Dit is dan ons 50ste nummer. Eigenlijk is 50 niet zo bar veel in de tijdschriftenwereld. Maar tegelijker tijd verwelkomen we ook onze 2 000ste abonnee. En daar zijn we wel een beetje trots op. De heer F. Piot uit Leuven, lid van de Belgische senaat, vond die gelegenheid ook waard om ons een briefje te zenden. Dat briefje publiceren we hieronder, als feestrede !

SENAAT

Het bevorderen van de internationale verstandhouding is niet alleen een zaak voor staatshoofden en diplomaten. Dat had Dr. Zamenhof reeds bij het eind van de vorige eeuw (de eeuw van het nationalistisch egoisme!) begrepen.

Dank zij de neutrale wereldtaal die hij ontworpen heeft, hebben sindsdien verscheidene generaties esperantisten de wens naar directe menselijke contacten over alle ras- en taalbarrières heen, in dagelijkse werkelijkheid omgezet.

Bij het streven naar vrede onder alle mensen is dit ongetwijfeld een waardevolle inbreng.

ESPERANTO-PANORAMA brengt ons geregeld, op een beknopte en overzichtelijke wijze, de essentiële berichten over werking en resultaten van de Esperanto-Beweging. Het slaagde erin 2.000 Vrienden van het Esperanto rond zich te scharen.

Voor deze efficiënte informatie en animatie, hartelijk proficiat.

Fernand PIOT
Senator

Esperantolaan in Leuven ?

Leuven – Begin oktober hadden de heren Vansina, burgemeester, en Vandeputte, schepen van de stad Leuven, een onderhoud met de heer Piot, senator en met mejuffrouw Saelemaekers, penningmeester van de Leuvense Esperantovereniging. Uit een en ander groeide het voorstel om de huidige Prosper Poulletlaan in de deelgemeente Leuven te wijzigen in Esperantolaan. Dit voorstel moet nog worden bekrachtigd door de gemeenteraad.

Leuvense stadsbibliotheek zal weldra Esperantoafdeling inwijden

Leuven – In de loop van dit jaar zal in de Leuvense Stadsbibliotheek een Esperantoafdeling worden geopend. Aanvankelijk zullen een honderdtal boeken in het Esperanto kunnen worden ontleend.

Momenteel bevinden de grootste Esperantobibliotheken in Vlaanderen zich in de Kortrijkse en Antwerpse officiële bibliotheken.

Nieuws van Radio Vatikaan

Vatikaanstad – De vernieuwde programmabrochure van Radio Vatikaan bevat sinds 1 januari, naast lezersbrieven in het Italiaans, Duits, Frans, Engels, Tsjechisch enz. ook brieven in het Esperanto. Deze brochure kan gratis worden verkregen bij Radio Vatikano, Esperanto-programo, Vatikaanstad.

Hulp aan kinderen

Bialystok (med.) – In Międzylesie bij Warschau wordt een Internationaal Centrum voor Kindergezondheid opgebouwd met steun van het Rode Kruis, Unicef, het Poolse volk, de Deense regering en ook van de Poolse Esperantovereniging. Het Centrum zal eind dit jaar klaar zijn en zal 6000 kinderen per jaar kunnen behandelen.

Wie meer inlichtingen wenst of wie de Poolse Esperantobeweging hiervoor financieel zou willen steunen, kan zich wenden tot Esperanto-Klubo ZHP, Skr. poczt. 192, PL-15950 Białystok.

Assubel publiceert in het Esperanto

Brussel – De spaarkas Assubel heeft in januari een eerste drukwerk in het Esperanto verspreid. Bij voldoende belangstelling zullen nog andere volgen. Wie dit initiatief wil steunen door het openen van een spaarboekje of een rekening-courant bij deze firma, kan informatie inwinnen bij Assubel, de heer Vanoenacker, Wijnheuvelenstraat 284, 1030 Brussel.

Internationale contacten voor jongeren

Wat Pasporta Servo is, weten nog maar weinigen. Pasporta Servo verleent nagenoeg gratis onderdak aan jongelui, die belang stellen in het kennismaken met de gewoonten en levenswijze van andere volkeren op basis van rechtstreekse en persoonlijke contacten. Speciaal voor jongeren die niet willen deelnemen aan massatoerisme maar er de voorkeur aan geven de mensen te leren kennen in hun eigen omstandigheden is Pasporta Servo de beste weg. Pasporta Servo is echter ook nog op een ander vlak uniek. Met Pasporta Servo kan je in honderden buitenlandse families terecht zonder dat het nodig is veel talen te kennen. Omdat bij zulke internationale contacten het talenprobleem onmiddellijk om de hoek komt kijken, meenden deze families er goed aan te doen eenzelfde gemeenschappelijke tweede taal te leren. Zij kozen hiervoor Esperanto.

Wie aan Pasporta Servo wil deelnemen kan inlichtingen verkrijgen bij mej. Ite Tytgat, St.-Hathebrandstraat 8, B-2510 Mortsel, of bij de heer F. Stein, Raadhuisstraat 18, Geleen.

Jarkunveno LEEN

La jarkunveno de LEEN ("la estonto estas nia") okazos la 20-an de majo je la 10-a h. en Zeist, en la Kultura Centro Boslust.

PRIJSVRAAG

Esperanto-Panorama : 50 nummers — 2000 abonnees

Ter gelegenheid van die gebeurtenis bieden wij onze lezers de mogelijkheid tientallen waardevolle prijzen in de wacht te slepen, namelijk boeken, grammofoonplaten, cassettes, abonnementen op tijdschriften, briefpapier met uw naam en adres bedrukt, enz.

Wat moet u doen ? Het antwoord op de volgende vragen inzenden aan Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen, vóór 1 april 1978.

De vragen

1. In welke stad en in welk jaar had het eerste Esperanto-wereldcongres plaats ?
2. Geef de titel van de Esperantovertaling van Felix Timmermans' "Driekoningen Triptiek".
3. Hoeveel en welke verschillende talen komen voor of worden vernoemd in de brochure "Esperanto vandaag" ?
   (Wie die brochure nog niet bezit, kan er een krijgen door een biljet van 20 fr. of 2 internationale antwoordcoupons op de zenden aan Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen)
4. Vul de volgende zin aan : Ik lees Esperanto-Panorama omdat...

Uit het reglement

1. Iedereen mag zoveel antwoorden inzenden als hij wil. Per antwoord moet een postzegel van 8 fr. (voor Nederland 55 cent) voor administratie worden bijvoegd.
2. De eindbeslissing van de jury is onherroepelijk.
3. Over de prijsvraag wordt geen correspondentie gevoerd.

Esperanto

De Assemblee van de Raad van Europa is naar ik aanneem een democratisch gekozen instelling en van de leden daarvan verwacht je dat ze democratisch optreden en weten wat er onder het volk leeft. Daarom verbaast het mij, dat het Nederlandse Eerste-Kamerlid F. Piket (CDA) zo negatief ten opzichte van het Esperanto heeft gereageerd bij de behandeling van het talenonderwijs aan Europese kinderen. Voor zover ik weet, heeft hij over Esperanto geen informaties ingewonnen bij de Esperantobeweging in Nederland. Deze beweging wordt vertegenwoordigd door de Federatie van Esperanto-organisaties in Nederland (FEN), waarvan ik penningmeester ben.

Ik vind het zo jammer, dat hij bij zijn afwijzing van Esperanto als — ik noem het— internationale taal geen motieven opgeeft. Weet hij wel, dat esperantisten uit verschillende landen geregeld zonder taaldiscriminatie contacten met elkaar hebben, dat er allerlei organisaties van esperantisten, ook van vaklieden bestaan.

De band die men — Esperanto-sprekende met een buitenlander heeft, is echt niet kunstmatig, integendeel en ik spreek uit ervaring, dat het directe contact met een buitenlander zonder discriminatie of bevoordeling van enige taal een geweldig fijne ervaring is.

Het ware goed als de Raad van Europa eens zou gaan onderzoeken of het Esperanto in een veeltalig Europa diensten zou kunnen gaan bewijzen.

UITGEPERST

Hindi in de VN

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties keek begin oktober vreemd op, toen de Indische minister Vajpaje haar in het Hindi toesprak. Een lid van de Indische afvaardiging vertaalde de toespraak in het Engels. Op hun beurt begonnen dan de vertalers van 5 andere officiële talen met vertraging aan hun werk. De Indiërs vroegen waarom het Hindi, dat begrepen wordt door 420 miljoen mensen, niet officieel is, terwijl het Arabisch, gesproken door slechts 140 miljoen, wel officieel is.

The Economist, 22 okt. 1977

Het recht in eigen taal te spreken

Volgens artikel 53 van het procedurereglement van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties mag iedereen spreken in een taal die niet een van de officiële talen van de Vergadering is, op voorwaarde dat hij zelf voor de vertaling zorgt. Naast de Indische ambassadeur zijn er nog 7 anderen die weigeren de officiële talen te gebruiken. Dat zijn de ambassadeurs van de Duitse Bondsrepubliek, Italië, Japan, Joegoslavië, Portugal, Cambodja en Laos.

UN kaj Ni, jan. 1978

Chinees klonk bruidspaar als muziek in de oren

De Geldropse ambtenaar van de burgerlijke stand Harry Lanooy heeft het hart gestolen van de Chinese gemeenschap in Brabant.

Toen hij hoorde dat hij de 24-jarige Ng Bing-chiu in de echt moest verbinden met diens kersvers uit Hongkong afkomstige bruid Tsang Sin-yng, besloot hij de tekst van de huwelijksceremonie in het Chinees te laten vertalen en uit zijn hoofd te leren.

"Ik vond gewoon dat zij allebei moesten weten waar het om ging", aldus Lanooy. "De bruidegom is hier ober in een Chinees restaurant en spreekt een beetje Nederlands, maar zijn vrouw is net in ons land en kent alleen Chinees...'

Harry Lanooy liet zijn toespraak door een Chinese restauranthouder vertalen en op band inspreken, en 's avonds oefende de beambte vlijtig met zijn bandrecorder. Het resultaat in het Geldropse gemeentehuis was een inslaand succes bij het bruidspaar en de talrijk aanwezige Brabantse Chinezen.

Het Vaderland, 26 nov. 1977

IARF — een Franstalige konferentie

De Eglise Protestante Liberale de Bruxelles heeft op 18, 19, 20 nov. een francofone conferentie georganiseerd onder auspiciën van de IARF. Aanwezig waren (het aantal wisselde een beetje) ongeveer 40 personen uit Luxemburg, België, Zwitserland, Engeland, Duitsland, 1 uit Corsica wonend in België, 1 uit Frankrijk wonend in Amsterdam en vooral uit Nederland. In de discussie was van dat overwicht in getal helaas niets te merken omdat de meeste Nederlanders onvoldoende bedreven waren in het Frans spreken. "In de wandelgangen" bleek dat de Duitse aanwezigen gerekend hadden op een vertaler voor de tekst van de sprekers. Deze IARF-leden waren dan zeker de verontwaardiging van dr. Bernard Reymond vergeten : hij protesteert bij iedere IARF-bijeenkomst tegen de bevoorrechting van het Engels en het Duits, en terecht is deze verontwaardiging. Daarom dus deze novemberdagen in de kloosterzalen van La Dame d'Argenteuil alleen Frans voor de lezingen en de discussies.

Ruimte, blad van de Ned. Protestantenbond, dec. 1977

"Esperanto wereldtaal"

In het Nieuwsblad van het Noorden van 30 dec. 1977 las ik de grote kop : "Carters tolk in Polen beledigde gastheren met ouderwetse taal" En ik dacht : Wanneer worden de mensen nu eindelijk eens zo verstandig om allemaal —

AALST

Contactadres : de hr. M. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem.
Bijeenkomsten : de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31, Aalst (2de verdieping).

28/3 - Dia's verband houdende met de esperantisten van het spoor. Presentatie : R. Steenhout.
25/4 - De heer P. de Smet spreekt over IJsland.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité — Inlichtingen : J. Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EL Amsterdam. Tlf. (020) 79 54 06.
Bijeenkomsten : elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmerstation.

ANTWERPEN

Kon. Esperantogroep „La Verda Stelo" v.z.w., Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 40 30 92.
Bijeenkomsten : elke vrijdag om 20.15 u. in zaal Billard Palace, Koningin Astridplein (2de verdieping), tenzij anders aangeduid.

3/3 - Zangavond, „in 't Sluysken", ten huize van Ward en Nikkie Frederickx, Hennepstraat 10, 2060 Merksem.
Deelnameprijs 100 fr. voor eten en drinken naar believen. De winst gaat naar het „Fondaĵo Domo".
Tijdens dit programma optreden van de Amerikaanse zangeres Alberta Casey !
6/3 (maandag) - Bijeenkomst bij Ivo Durwael, Paul Gilsonlaan 5, 2520 Edegem.
10/3 - Esperanto-Voordrachtencyclus : „Henryk Sienkiewicz, Pools Nobelprijswinnaar voor literatuur", voordracht door mw. Ada Sikorska (Warschau, Polen).
15/3 (woensdag) en telkens de tweede woensdag van iedere maand - Bijeenkomst bij Mevr. Leuntjens, Eksterlaar 74, 2100 Deurne.
Bijeenkomsten zonder vast programma, vnl. om Esperanto te praten. Iedereen is welkom.
17/3 - „Lanza del Vasto", spreekbeurt door de hr. Jo Haazen.
20/3 (maandag) - Bestuursvergadering om 19.30 u. bij H. Boljau, Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen.
24/3 - **Géén bijeenkomst** (Goede Vrijdag).
31/3 - Bijdragen van de leden, met o.a. oude foto's van mevr. Merckx, teksten van mej. Geers en mevr. Bernaerts.
3/4 (maandag) - Bijeenkomst bij Ivo Durwael (zie 6 en 15 maart).
7/4 - **„La Hipnoto", toneelstuk van A. Cwojdziński, gespeeld door Kalina en Zbigniew Dobrzyński uit Polen.**
12/4 (woensdag) - Bijeenkomst bij mevr. Leuntjes (zie 15 maart).

14/4 - „Ken uw taal", Esperantokwis door de hr. P. Peeraerts.

21/4 - Gezamenlijk bezoek aan de Poppenschouwburg Van Campen. Kaarten kunnen worden verkregen **vooraf** tegen 80 fr. bij onze penningmeester, de hr. H. Boljau.

28/4 - Diasonorama. Een prachtige montage van dia's in overvloeiing door de hr. G. Maertens.

Lidmaatschap : 350 fr. (voor jongeren 175 fr.), inclusief abonnement op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*, en voor jongeren bovendien op *Koncize* en op *JEN*. Prk. nr. 000-0072654-01 van „La Verda Stelo", Antwerpen.

Esperanto-Centrum (administratie- en grafische dienst), Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 16 05 05.

ARNHEM

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. A. Woessink-Nagata, Beethovenlaan 6, 6865 EA Doorwerth. Tlf. (085) 33 56 31.
Bijeenkomsten : „De Opbouw", Velperweg 13, Arnhem.
Aanvang 20 u. – Data : 9/3 en 13/4.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten : elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco", St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : elke donderdag om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : dinsdags om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep, de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel.
Bijeenkomsten : Grétrystraat 26, Brussel, tenzij anders aangeduid.

7/3 - Mevrouw Ernst toont dia's over haar reis naar de Verenigde Staten.

11/4 - Kalinka Pienkewicz en Zbigniew Dobrzyński uit Polen presenteren het toneelwerk „La Hipnoto" van A. Cwojdziński. Verdere informatie volgt.

25/4 - Mevrouw A. Fighiera (Polen) spreekt over H. Sienkewicz, Pools schrijver en Nobelprijswinnaar voor literatuur.

Bovendien dagelijks Esperantocursussen. Inlichtingen : de Gerlachestraat 52.

DEN HAAG

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag. Tlf. (070) 24 39 23.
Bijeenkomsten : op woensdag 8/3, 22/3, 5/4, 19/4 en 3/5 vanaf 20 u. in het Esperanto-Huis, Riouwstraat 172.

F.L.E./T.A.N.E.F. – Inlichtingen : Mevr. M. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag. Tlf. (070) 66 65 47.

Bijeenkomsten : Elke 2de maandag van de maand om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveensestraat 2.

La Haga Cikonio, afd. Den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd. – Inlichtingen : Hans Muller, Parkweg 18, 2585 JK Den Haag.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven – Inlichtingen : R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven..Tlf. (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20 u. in de Triangelzaal A van het P.O.C. in Eindhoven.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. (091) 23 56 40.
Bijeenkomsten : de eerste woensdag van de maand om 20 u.

Genta Esperanto-grupo „La Progreso", Brusselsesteenweg 385, Gentbrugge.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de vrijdag in „Vooruit", St.-Pietersnieuwstraat.

GRONINGEN

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. H.C. Timmer, de Sitterstraat 15, 9721 ET Groningen. Tlf. (050) 26 17 30.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de donderdag van de maand om 20 u. Zaal : gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

UJE, afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd. Inlichtingen : Radijsstraat 43A, 9741 BK Groningen. Tlf. (050) 71 14 12.
Bijeenkomsten : iedere derde vrijdag van de maand in de „Wigwam", Hora Siccamasingel 202, Groningen.

HAARLEM

LEEN-sekcio. – Inlichtingen : G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede. Tlf. (023) 28 46 02.
Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20 u. Zaal : Wilhelminastraat 22, Haarlem.

16/3 - E. Borsboom spreekt over Lanti.
13/4 - Jaarvergadering.

KALMTHOUT

„La Erikejo", Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten : de laatste donderdag van de maand om 20 u. in het Parochiecentrum van Heide (Kalmthout).

30/3 - Jaarvergadering, gevolgd door informatie over Varna (Bulgarije), stad van het 63ste Universeel Esperantocongres.
25/4 - De heer G.C. Fighiera spreekt over „De Kruistochten tegen de ketters".

KORTRIJK

„La Konkordo", Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio, Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten : de 2de en de 4de donderdag op het genoemde adres.

LIMBURG

Limburgs Esperanto-Centrum, Arnold Sauwenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep, Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katelijne-Waver. Tlf. (015) 31 17 90.
Bijeenkomsten : Elke 1ste en 3de woensdag van de maand in de zaal van de Vlaamse Toeristenbond, O.L.Vrouwstraat 34, Mechelen.
Om 19 u. cursus voor beginners; om 20.30 u. voor gevorderden.

NIJMEGEN

Esperanto-klubo Zamenhof – Inlichtingen : Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen. Tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten : Elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u.; zaal : Lindanusstraat 16, Nijmegen.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo Merkurio – Inlichtingen : Rob Moerbeek, tlf. (010) 36 15 39.
Bijeenkomsten : de 1ste en 3de woensdag van de maand om 20 u.; zaal : Provenierssingel 48, Rotterdam.

„La Espero" – Inlichtingen : L. van Duijn, Teldersweg 205, 3052 TG Rotterdam. Tlf. (010) 18 87 08.
Bijeenkomsten : 1/3, 15/3, 29/3, 12/4, 26/4 om 20 u. in het postkantoor, 5 de verdieping, Delftse Plein.

F.L.E., afd. 2 – Inlichtingen : Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam. Tlf. (010) 29 46 84.
Bijeenkomsten : de 3 eerste donderdagen van de maand, Stijensestraat 65A.

F.L.E., afd. 3 – Inlichtingen : J. Kuijpers, Lombardkade 85B, 3011 ZG Rotterdam. Tlf. (010) 14 90 03.

SAT-rondo – Inlichtingen : Mevr. M. Bout-van Veen, 2de Pijnackerstraat 12A, 3035 GJ Rotterdam. Tlf. (010) 66 30 73.
Bijeenkomsten : Strijensestraat 65A, de laatste zondag van de maand om 10.30 u. 's ochtends.

TILBURG

Inlichtingen : H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX, Tilburg. Tlf. (013) 68 04 73.

UTRECHT

Samenwerkingscomité – Inlichtingen : J.P.Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht. Tlf. (030) 61 69 67.

naast hun landstaal – de wereldtaal Esperanto te leren ? Dan konden de politici en ook de gewone burger zich onbelemmerd en zonder misverstanden met elkaar onderhouden. In de politiek kan een foute vertaling tot rampzalige gevolgen leiden. Als er straks een Europees parlement komt, welke taal (talen) moet (moeten) daar gesproken worden ? Dat Esperanto de oplossing is, heb ik zelf op drie wereldcongressen ervaren, waar mensen uit plm. 45 landen en uit alle werelddelen met elkaar spraken over alle mogelijke onderwerpen in één en dezelfde taal.

In het decembernummer van het maandblad "Esperanto", wat in 86 landen wordt gelezen, trof mij een foto van een van honger stervend kind met als onderschrift : "In plaats van de hongerigen te voeden gaf men in 1976 600.000 dollar uit om in zes talen de rapporten over de lege magen te vertalen." Wanneer, wanneer worden de mensen eens wijs ? ", dacht ik toen.

Groningen, Mr. H.C. Timmer

Esperanto

In het UN van 20 dec. j.l. stuitte ik op een artikel onder de kop : "Esperanto-lessen slaan aan bij schooljeugd". De zinsnede hierin die vermeldde, dat de Esperantolessen niet in de normale lesuren gegeven mochten worden, kan aanleiding zijn tot misverstand. Natuurlijk mag er maar niet van alles en nog wat worden onderwezen in onze lagere scholen. Dit is bij de wet geregeld.

Naast de verplichte vakken als Nederlandse taal, rekenen, e.a. zijn er een aantal facultatieve vakken, zoals handenarbeid, muziek, e.d. Ze hoeven niet, maar ze mogen wel, omdat de wetgever ze niet strikt nodig vindt, maar wel nuttig. Esperanto nu is al sinds jaren zo'n facultatief vak in het lager onderwijs en bestaat er voor onderwijzers de gelegenheid een examen af te leggen voor de akte Esperanto LO. Overigens hebben verscheidene landen soortgelijke regelingen voor het Esperanto-onderwijs getroffen. De stimulans hiertoe was een resolutie ten gunste van het Esperanto door de Algemene Vergadering van de UNESCO in 1954.

Utrechts Nieuwsblad

Papieren Japanse Wereld

Van 10 december tot 16 januari a.s. wordt in Aemstelle een Japanse papierkunsttentoonstelling gehouden onder de titel : "De papieren wereld van Japan". Naast een aantal in Origami (papiervouwkunst) vervaardigde werkstukken zullen ook andere vormen van papierkunst worden getoond, zoals o.a. prachtige papieren poppen en tassen, knipwerk, scheurkunst, plakwerk en beschilderd papier. Door middel van een diapresentatie zal meer informatie over de vervaardiging van papier en Japan worden gegeven.

Voor de bezoekers van Aemstelle bestaat de mogelijkheid aan de hand van voorbeelden en werktekeningen zelf met Japans papier aan de slag te gaan. Deze tentoonstelling werd samengesteld door Rondo-Hobio, een groep Japanse kunstenaars, merendeels jongeren die cultuuruitwisseling tussen Oost en West voorstaan. Voor de contacten met het buitenland wordt uitsluitend gebruik gemaakt van de Internationale taal *Esperanto*. Voor Nederland liepen deze contacten via de Internationale Esperanto-Vereniging Amstelveen.

Het Vaderland, 12 dec. 1977

Van Agt "versprak zich"

Vlak voor zijn beëdiging tot minister-president heeft Van Agt opnieuw voor groot rumoer gezorgd. Hij nam dit weekeinde uitspraken terug die hij vorige week voor de Westduitse televisie had gedaan.

Deze uitspraken kwamen erop neer dat het goed is dat het in Nederland is afgelopen met de hervormingsdrang van de socialisten. "Een uitspraak die ook mij heeft verbaasd en die niet

juist was", zei Van Agt zaterdag. Hij schreef dit toe aan zijn gebrekkige kennis van het Duits.

Het Vaderland, 19 dec. 1977

Universele gebarentaal

Niet lang geleden hebben twee medewerkers van het Instituut voor verzorging van meervoudig gehandicapte kinderen in het Brabantse Son een universele gebarentaal ontwikkeld, *Dominolan* genaamd, waarmee on-aanspreekbare gehandicapten, aanspreekbaar worden. Het wordt nu al in 29 instituten in Nederland met succes toegepast en wordt straks in 52 verschillende Afrikaanse talen vertaald, onder meer als hulpmiddel voor ontwikkelingswerkers. Ook hun voeten-taal *Pedomilan* heeft veel succes. De belangstelling uit het buitenland is groot, want het in 1974 opgerichte International Centre of Communicatology heeft nu al sub-centra in Amerika, Engeland, Zweden, Mexico, Japan, Korea, Panama en Columbia.

Haagse Courant, 17 okt. 1977

Tolk maakte er een potje van...

De heer Stephen Seymour van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, die de welkomstwoorden van president Carter in het Pools vertaalde voor de gastheren, maakte er werkelijk een potje van.

Hij gebruikte verouderde uitdrukkingen, deed er soms nog wat Russisch doorheen en het resultaat was dat de woorden van Carter anders overkwamen dan deze ze had bedoeld.

Zo maakte hij van Carter's woorden : "Uw wensen voor de toekomst..." "uw lusten voor de toekomst".

"Toen ik de V.S. verliet..." vertaalde Seymour met "toen ik de V.S. voorgoed had verlaten..."

Volgens Poolse journalisten gebruikte de tolk soms uitdrukkingen die beledigend waren. Toen Carter zich positief uitliet over de Poolse grondwet gebruikte de tolk een woord dat "bespottelijk" betekent.

"Polen is het voorvaderlijke land van zes miljoen Amerikanen", zei Carter en de tolk vertaalde dit met : "Polen is het vaderland van tien miljoen Amerikanen".

De heer Seymour werd, nadat de Polen op diplomatieke wijze aan de Amerikanen duidelijk hadden gemaakt hoe de vertaling "rammelde", vervangen.

Bij de voorbereiding van Carter's bezoek waren er tussen de beide regeringen al moeilijkheden geweest over de vraag of de president een Poolse of een Amerikaanse tolk zou nemen. Carter stond erop dat er een Amerikaanse tolk kwam.

Het Vaderland, 31 dec. 1977

Tolken

"Tolken zijn voor regeerders gevaarlijk" stelt u in uw rubriek Podium van 6 januari. Ze zijn nog kostbaar ook. De *Unesco* en de Wereld Gezondheidsorganisatie besteedden in 1976 elk circa 10 miljoen dollar aan de directe (!) kosten van vertalingen.

Het is duidelijk dat hierdoor noodzakelijke en nuttige hulpprogramma's achterwege moesten blijven.

Voor de Verenigde Naties zelf beliepen de kosten 50 miljoen dollar, en bij andere internationale organisaties is de situatie al niet veel beter.

Taalproblemen zoals president Carter die heeft zijn gelukkig de mijne niet.

Regelmatig mag ik gastvrijheid verlenen aan jonge Polen, die in ons land enkele vakantiedagen doorbrengen en deze contacten waren voor beide partijen altijd bijzonder leerzaam. Mijn gasten spreken evenals ik Esperanto. Als secretaris van een internationale organisatie correspondeer ik regelmatig met 25 landen in alle werelddelen — in slechts één taal. Het kan dus wel anders ook : beter, eenvoudig en minder kostbaar !

Dagblad "Trouw", dd. 17 jan. 1978

Trudeau dreigt Quebec met troepen

Als de provincie Quebec zich op onwettige wijze probeert los te maken van Canada, dan zal de Canadese regering de noodtoestand als in tijd van oorlog uitroepen en met gewapende macht het land bij elkaar houden. Dit heeft premier Pierre Trudeau verklaard in een oudejaarsinterview voor de Canadese televisie. Het was de duidelijkste waarschuwing die hij tot nu toe heeft gegeven aan de premier van Quebec, René Levesque. Deze heeft, toen hij vorig jaar aan het bewind kwam, beloofd het overwegend Franstalige Quebec onafhankelijk te maken van de rest van Canada, dat een Engelstalig overwicht heeft.

Haagse Courant, 2 jan. 1978

Taalproblemen

De regering van president Carter blijft geplaagd door vertaalproblemen. De president zelf werd vorige maand in Warschau in verlegenheid gebracht toen zijn tolk een potje maakte van de vertaling van zijn aankomsttoespraak. Dinsdag had vice-president Walter Mondale tijdens een tweedaags bezoek aan Canada moeilijkheden met het Frans. De eerste vraag, die op een persconferentie aan Mondale werd gesteld, was in het Frans. De vice-president keek even niet-begrijpend en greep toen een oortelefoon om naar de vertaling te luisteren.

Maar dat hielp niet. "Deze spreekt Frans", zei Mondale. De leider van de persconferentie schakelde het apparaat over naar een ander kanaal.

"Ik hoor nog steeds Frans", zei de vice-president. Hij kreeg een andere oortelefoon. "Nu hoor ik niets". zei Mondale.

Op andere oortelefoons kon men de tolk tussen de Engelse vertaling van de vraag door haar eigen vragen horen stellen : "Meneer de vice-president, dit is de tolk. Kunt u mij horen ? ".

Na enige tijd kreeg Mondale toch verbinding met haar.

Het Volk, 19 jan. 1978

Esperanto Programita

Esperantocursus voor zelfstudie thuis

Elke cursus bestaat uit :
1. Vier geïllustreerde leerboeken, in totaal 232 blz.
2. Een volledige woordenlijst met de Nederlandse vertaling van alle termen die in de cursus voorkomen.
3. Vier langspeelplaten (33 toeren / 17cm) of één cassette (naar keuze) die teksten van de boeken weergeven.
4. Een informatiebrochure over de Internationale Taal zelf.

Compleet per cursus : **630 fr., 44 gld.**

Besteladres :

In België: Esperanto-Centrum
Drakenhoflaan 97
2100 Deurne

In Nederland: Universala Esperanto-A°
Nieuwe Binnenweg 176
Rotterdam 3002

Voor tweetaligheid in Friesland

"Friesland moet tweetalig worden. Daartoe moet onder andere een nieuwe wet komen." Dit staat in het memorandum 'Fries in het officiële verkeer' dat het Ynstitut foar Taelyntegraesje (YTY) in Groningen heeft opgesteld. Het eerste exemplaar is donderdag aangeboden aan Drs. J. Mulder, de gedeputeerde van Friesland voor Cultuur en Onderwijs.

De provincie kent een werkgroep die de positie van het Fries in het officiële verkeer bestudeert. Deze kwestie is verder onderwerp van gesprek in een overlegorgaan, waarin ook de Nederlandse ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken zijn vertegenwoordigd.

Gazet van Antwerpen, 1 sept. 1977

Wandelen in het Esperanto

Xhoris – Van de gemeente Xhoris (provincie Luik), gelegen tussen Aywaille, Comblain-la-Tour en Hamoir, bekend om zijn lieflijke en rustige landouwen, verscheen een kaart met de wandelingen. Ze bestaat in het Frans en het Esperanto, en is te koop bij de Fédération du Tourisme de la Province de Liège, Avenue Blonden 33, 4000 Luik. Prijs : 20 fr.

Radio Moskou weer in Esperanto

Moskou – Begin februari heeft Radio Moskou enkele proefprogramma's in het Esperanto uitgezonden. Of die uitzendingen zullen worden verdergezet, hangt af van de belangstelling bij het publiek. Wie interesse heeft, kan in het Esperanto schrijven aan Moskva Radio, Esperanto-disaŭdigoj, Moskva, USSR.

BEFA-nieuws

B.E.F.A. (Belga Esperanto Fervojista Asocio), p/a Lucien de Sutter, Pijnbomenweg 4, 1180 Brussel. Tlf. (02) 358 15 73.

30ste I.F.E.F.-Congres, 13 - 20 mei 1978 in Rome

Het 30ste Internationaal Congres van de Esperantisten van het Spoor zal plaatshebben in Rome van 13 tot 20 mei 1978. Het na-congres in Napels van 20 tot 22 mei.

Op het programma staat : rondrit in Rome, bezoek aan het museum van het Vaticaan en aan de St.-Pietersbasiliek, een Esperantofilm, Esperantotoneel, internationaal bal, Esperantovoordracht en een uitstap naar de „Etrusken" of naar de Heuvelen van Rome (naar keuze), nachtrit door Rome en natuurlijk ook de gewone werkvergaderingen.

Inlichtingen of inschrijvingen bij R. Steenhout, onderstationschef, Denderleeuw.

B.E.F.A.-bijdragen 1978

Actief lid 150 fr.
Familielid 50 fr.
Steunend lid, minimum 250 fr.
Sympathiserend lid, min. 50 fr.
Leerling-lid 150 fr. (elk nieuw NMBS-lid dat zijn bijdrage betaalt, krijgt gratis de cursus per briefwisseling).
Prk. 000-0477076-30 van BEFA, p/a L. de Sutter, Pijnbomenweg 4, Brussel.

Markola renkontiĝo en Folkestone

Tiun ĉi jaron la Markola Amika Renkontiĝo okazos de la 28-a de aprilo ĝis la 1-a de majo en la sudangla urbeto Folkestone. La programo enhavas i.a. ekskurso al Canterbury, oficiala akcepto, balo, diservo, grupaj diskutoj, vesperkoncerto kaj urba vizito. La kotizo estas 3 £ kaj restado en plena pensiono kostos kromajn 8 £ tage.

Inform- kaj aliĝadreso : A. Marmenout, Helmweg 7, B-8300 Knokke-Heist 1.

BEF-karavano al la UK en Varna

BEF organizas grupvojaĝon al la Universala Kongreso de Esperanto en Varna (Bulgario) de la 22-a de julio ĝis la 5-a de aŭgusto. La vojaĝo ampleksas flugon de Zaventem al Varna kaj ree, unusemajnan aŭtobusan ekskurson tra Bulgario (Sofia, Rila, Plovdiv, Kalofer, Târnovo, Preslov, Pliska kaj Oraj Sabloj) kaj restadon en Varna dum la kongreso. La prezo varias inter 7850 fr. (inkl. AVI) por loĝado en privataj domoj sen manĝo, ĝis 13 940 fr. (inkl. AVI) por loĝado en hotelo duonpensione.

Por pliaj informoj turnu vin al "Esperanto al Varna 1978", Av. Jos Wauters 23, B-4400 Herstal. Limdato por enskribiĝoj estas la 10-a de majo.

Ni prezentas al vi korespondantojn de Japanio. Skribu al ni preslitere viajn nomon, aĝon, sekson, profesion, hobion kaj adreson.

Japana Esperanto-Instituto
Hongo 2-2-14, Bunkyo-ku, Tokio 113, Japanio.

Dank je wel!

In het Franstalige blad 'Eurocontacts' vonden we het volgende sympathieke tekstje:

'Esperanto-Panorama' is een klein tijdschriftje, in offset gedrukt en bevat in een zeer aangename stijl alle informatie over Esperanto. Het is in het Nederlands opgesteld opdat het door alle Nederlandstaligen zou worden begrepen, en het wijst op het dynamisme van het Esperanto in het hele noorden van ons land en... in Nederland.

Een les voor alle Europese verenigingen en voor hun verschrikkelijk individualisme!

Een gedetailleerde kalender vermeldt 31 – eenendertig! – activiteiten van esperantisten in 17 steden van de Benelux en informatie over *alle* Esperantogroepen aldaar.

Kortom, wat wij steeds hebben gepoogd te realiseren onder groepen van de Europese Beweging die *de eenheid prediken* en waarvan sommigen de Esperantobeweging met scepticisme, zelfs met sarcasme, bekijken, precies dat is bij die Esperantobeweging een werkelijkheid.

Betaal ieder jaar wat minder belasting

Onder bovenstaande titel vertelden wij in 'Esperanto Panorama' van november-december 1977 hoe Belgische lezers ervoor kunnen zorgen, dat ze wat minder belasting betalen. Ook Nederlanders kunnen hetzelfde bereiken. Of mogelijk zelfs meer, want in Nederland is immers het belastingtarief hoger dan in België!

Hoe gaat dat in Nederland?

Als giften worden beschouwd alle vrijwillige bijdragen (zonder tegenprestatie) aan: kerkelijke, liefdadige, culturele, wetenschappelijke en het algemeen nut beogende instellingen in Nederland. En daar vallen er veel onder, b.v. het Rode Kruis, politieke partijen enz., maar ook Universala Esperanto-Asocio (waarvan TEJO een deel is) en de Nederlandse Esperanto-Vereniging 'LEEN'.

Men dient de bewijzen van de giften, zoals giro- en bankoverschrijvingen en kwitanties te bewaren. Aan het eind van een kalenderjaar telt men alle bedragen op, b.v. Rode Kruis f. 50, vereniging A f. 150, de Kerk f. 400, instelling B f. 200, UEA f. 200, Ned. Esp. Ver. f. 100 enz. Totaal b.v. f. 1200. Op het aangiftebiljet voor de Inkomstenbelasting moet men eerst zijn bruto inkomen berekenen. Stel dat dit f. 35 000 is. Van dit bedrag van f. 35 000 mag men dan aftrekken het totale bedrag van de giften (f. 1200) nadat dit bedrag eerst verminderd is met 1% van de f. 35 000 (f. 350). Dus een aftrek van het inkomen van f. 850 (f. 1200 min f. 350).

De hoogte van de belastingbesparing is afhankelijk van de hoogte van het netto-inkomen en verder van de tariefgroep en al of niet kinderaftrek. Meestal zal de belastingbesparing dan zijn: 32, 40, 50 of 59%.

Overigens kan iedere (goede) belastingconsulent in Nederland over een en ander inlichtingen geven.

E.J.W.